

Finanslovsforslaget for 1991 indebærer en yderligere beskeden reduktion af skattetrykket på ca. 0,3 procentenheder til 49,2 pct. Det indirekte skattetryk nedsættes med 0,1 - 0,2 pct. og det direkte skattetryk med 0,1 - 0,2 pct., mens skattetrykket som følge af andre skatter vokser lidt under 0,1 pct. Faldet i det direkte skattetryk skyldes især ændret lovgivning på personskatteområdet (forhøjelsen af 6 pct.-skattens bundgrænse, dobbeltbeskatningsaftalen m.v.) og aftagende realrenteafgiftsprovenu. I modsat retning virker dog en forholdsvis kraftig stigning i det skønnede selskabsskatteprovenu efter skatteændringen i 1990 samt forøgelsen af vægtafgiften. Faldet i det indirekte skattetryk skyldes især en svag vækst i visse punktafgifters provenu, dels som følge af ændret lovgivning (benzinafgiften), dels som følge af ændret forbrugssammensætning (tobaksafgiften).

Udgiftstrykket er siden iværksættelsen af den stramme udgiftspolitik i 1983 faldet afgørende. Der har dog ikke været tale om en uafbrudt nedadgående tendens.

I perioden fra 1983 til 1986 lykkedes det at reducere udgiftstrykket fra 62,2 pct. til 56,1 pct. af BNP. I de efterfølgende to år, 1987 og 1988, steg udgiftstrykket imidlertid til 60,6 pct. af BNP. En hovedårsag hertil var den svage økonomiske vækst, men også en række udgiftspolitiske beslutninger medvirkede til stigningen i udgiftstrykket. Blandt disse kan nævnes reguleringen af overførselsindkomsterne i forbindelse med finanslovsforliget i 1987 og et stigende kommunalt ressourceforbrug.

I 1989 lykkedes det igen at gennemføre en nedsættelse af udgiftstrykket. Det faldt med ca. 0,7 procentenheder. Reduktionen fandt - i modsætning til i perioden efter 1983 - sted i en situation med svag økonomisk vækst. Faldet i udgiftstrykket kan især henføres til afdæmpningen af de offentlige lønudgifter og varekøbet. Indkomstoverførslerne - ikke mindst udgifterne til dagpenge og sociale pensioner - steg derimod betydeligt i 1989, fra 17,6 pct. til 18,5 pct. af BNP.

I 1990 skønnes udgiftstrykket af falde med ca. 1,3 procentenheder. Årsagen er primært en yderligere afdæmpning i væksten i den offentlige lønudgift. Lønstigningerne er fortsat moderate, og der regnes med en faldende offentlig beskæftigelse. Hertil kommer, at væksten i det øvrige offentlige forbrug og i overførsler er bremset. Faldet i udgiftstrykket ventes at indtræffe uanset en stigning i renteudgifterne.

Med finanslovsforslaget for 1991 videreføres faldet i udgiftstrykket med yderligere 0,8 procentenheder til et niveau på 57,8 pct. Det ventede fald i 1991 fremkommer som et resultat af et budgetteret fald i både varekøbets, lønudgifternes som indkomstoverførslernes andel af BNP.